

ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΤΜΗΜΑ	ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Ψ-3319	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΤ΄
ΤΙΤΛΟΣ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟΥ	Μαθησιακές Δυσκολίες		
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Κατερίνα Βενιανάκη / Παναγιώτα Δημητροπούλου		
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗ	ΕΔΙΠ Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας / Επίκ. Καθηγήτρια Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις	3	4	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Επιστημονικής Περιοχής (Επιλεγόμενο)		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Εκπαιδευτική Ψυχολογία (ως προαπαιτούμενη γνώση)		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	ΝΑΙ (με εργασία και μελέτη βιβλιογραφίας στην αγγλική γλώσσα)		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://elearn.uoc.gr/course/view.php?id=1362		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Σκοπός του επιλεγόμενου μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές και τις φοιτήτριες στο πεδίο των Μαθησιακών Δυσκολιών και περιλαμβάνει την εννοιολογική διασαφήνιση του όρου, την οριοθέτηση του πεδίου των Μαθησιακών Δυσκολιών, την αιτιολογία, τις διαστάσεις αξιολόγησης και αντιμετώπισης.

Με την ολοκλήρωση του σεμιναρίου αναμένεται οι φοιτητές και φοιτήτριες:

1. Να κατανοούν τη φύση και τα αίτια των Μαθησιακών Δυσκολιών.
2. Να μπορούν να διαφοροποιούν τις Μαθησιακές Δυσκολίες από άλλες δυσκολίες μάθησης, που αντιμετωπίζουν οι μαθητές στο σχολείο.
3. Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά των μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες.
4. Να αναγνωρίζουν τις πρώιμες ενδείξεις των μαθησιακών δυσκολιών και το ρόλο της πρώιμης παρέμβασης.
5. Να γνωρίζουν τις επιπτώσεις που ενδέχεται να έχουν οι μαθησιακές δυσκολίες στην συναισθηματική κατάσταση και την κοινωνική αλληλεπίδραση των μαθητών/τριών.
6. Να κατανοούν τη σημαντικότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας στην αξιολόγηση και αντιμετώπιση των Μαθησιακών Δυσκολιών στο σχολείο.
7. Να αναγνωρίζουν τη σημασία της ολιστικής αντιμετώπισης των μαθησιακών δυσκολιών στο σχολικό πλαίσιο.

Γενικές Ικανότητες

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών.
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα.
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας.
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ: Οι μαθησιακές δυσκολίες. Ορισμοί των Μαθησιακών Δυσκολιών. Ιστορική εξέλιξη των Μαθησιακών Δυσκολιών. Επιδημιολογικά στοιχεία.
2. Οριοθέτηση των Μαθησιακών Δυσκολιών. Χαρακτηριστικά παιδιών και εφήβων με μαθησιακές δυσκολίες. Ταξινόμηση και αιτιολογικοί παράγοντες.
3. Μαθησιακές Δυσκολίες και κοινωνικό-πολιτισμικό περιβάλλον.
4. Πρώιμες ενδείξεις των Μαθησιακών Δυσκολιών. Η πρώιμη παρέμβαση. Ο ρόλος του σχολείου.
5. Μαθησιακές Δυσκολίες στην ανάγνωση.
6. Μαθησιακές Δυσκολίες στην παραγωγή γραπτού λόγου.
7. Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά.
8. Η αξιολόγηση των Μαθησιακών Δυσκολιών. Η διδακτική αξιολόγηση και η διαγνωστική αξιολόγηση. Ο ρόλος των Υπηρεσιών στη διαδικασία αξιολόγησης, διάγνωσης και παρέμβασης.
9. ΔΕΠΥ και μαθησιακές δυσκολίες.
10. Άλλες δυσκολίες που συνυπάρχουν με τις Μαθησιακές Δυσκολίες.
11. Διδακτικές προσεγγίσεις/παρεμβάσεις στο σχολείο για την αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών μέσα στην τάξη.
12. Η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, σχολείου-οικογένειας στην αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών.
13. Νομοθετικό πλαίσιο και Μαθησιακές Δυσκολίες.

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ – ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ	Στην τάξη
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ	Χρήση Τ.Π.Ε στη διδασκαλία. Υποστήριξη Μαθησιακής διαδικασίας μέσω της ηλεκτρονικής πλατφόρμας elearning.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
	Διαλέξεις	39 ώρες	1,56
	Άσκηση πεδίου	8 ώρες	0,32
	Αυτοτελής μελέτη και προετοιμασία τελικών εξετάσεων	50 ώρες	2,00
	Τελικές εξετάσεις	3 ώρες	0,12
	Σύνολο Μαθήματος	100 ώρες	4,00
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ	Η αξιολόγηση γίνεται στην Ελληνική. Για τους φοιτητές/τριες Erasmus, στην Αγγλική.		

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ ΕΛΛΗΝΟΓΛΩΣΣΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αγαλιώτης, Ι. (2004). *Μαθησιακές Δυσκολίες στα Μαθηματικά: Αιτιολογία, Αξιολόγηση, Αντιμετώπιση*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Αναστασίου, Δ. (1998). *Δυσλεξία. Θεωρία και Έρευνα. Όψεις Πρακτικής*. Αθήνα: Ατραπός.
- Elliot, J.G. & Grigorenko, E.L. (2015). *Δυσλεξία: Νέες Προσεγγίσεις-νέες προοπτικές* (Επιμ.: Β. Ζακοπούλου). Πάτρα: ΓΚΟΤΣΗΣ.
- Ηλιοπούλου, Ε. (2018). *Δυσκολίες Μάθησης, Συμπεριληπτική Εκπαίδευση*. Αθήνα: “ΠΡΟΠΟΜΠΟΣ” ΚΙΜΕΡΗΣ Κ. ΘΩΜΑΣ.
- Κουρκούτας, Η., & Chartier, J.P. (Επιμ.) (2008). *Παιδιά και έφηβοι με ψυχοκοινωνικές και Μαθησιακές διαταραχές: Στρατηγικές παρέμβασης*. Αθήνα: Τόπος.
- Λιβανίου, Ε. (2004). *Μαθησιακές δυσκολίες και προβλήματα συμπεριφοράς στην κανονική τάξη*. Αθήνα: Κέδρος.
- Μουζάκη, Α. & Πρωτόπαπας, Αθ. (Επιμ.) (2010). *Ορθογραφία: Μάθηση και Διαταραχές*. Αθήνα: Gutenberg.
- Νικολόπουλος Δ. (Επιμ.) (2008). *Γλωσσική ανάπτυξη και διαταραχές*. Αθήνα: Τόπος.
- Παντελιάδου, Σ. (2011). *Μαθησιακές Δυσκολίες και Εκπαιδευτική πράξη. Τι και Γιατί*. Αθήνα: Πεδίο.
- Παντελιάδου, Σ., & Αντωνίου, Φ. (2008). *Διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές για μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες*. Βόλος: Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Παιδαγωγικό Τμήμα Ειδικής Αγωγής.
- Πετρογιάννης, Κ. (2003). *Η μελέτη της ανθρώπινης ανάπτυξης: Οικοσυστημική προσέγγιση - παρουσίαση της θεωρίας του Urie Bronfenbrenner με βάση ευρήματα από τη διεθνή έρευνα*. Αθήνα: Καστανιώτης.
- Πολυχρόνη, Φ. (2011). *Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Αθήνα: Πεδίο.
- Πόρποδας, Κ. (2002). *Η Ανάγνωση*. Αθήνα: Αυτοέκδοση.
- Πόρποδας, Κ. (Επιμ.) (2003). *Διαγνωστική αξιολόγηση και αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών στο δημοτικό σχολείο (Ανάγνωση, Ορθογραφία, Δυσλεξία, Μαθηματικά)*. Πάτρα.
- Σπαντιδάκης, Ι. (2004). *Προβλήματα παραγωγής γραπτού λόγου παιδιών σχολικής ηλικίας*. Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα.
- Στασινός, Δ. (Επιμ.) (2003). *Μαθησιακές δυσκολίες του παιδιού και του εφήβου. Η Εμπειρία*

της σύγχρονης Ευρώπης (Γ' έκδοση). Αθήνα: Gutenberg.

Στασινός, Δ. (2015). *Ψυχολογία του λόγου και της γλώσσας. Ανάπτυξη και παθολογία. Δυσλεξία και λογοθεραπεία*. Αθήνα: Gutenberg.

Τάνταρος, Σ. (Επιμ.). (2011). *Μαθησιακές Δυσκολίες*. Αθήνα: Πεδίο.

Τζιβνίκου, Σ. (2015). *Μαθησιακές Δυσκολίες-Διδακτικές παρεμβάσεις* [ηλεκτρ. βιβλίο]. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Διαθέσιμο στο: <http://hdl.handle.net/11419/5332>.

Τζουριάδου, Μ. (2011). *Μαθησιακές δυσκολίες. Θέματα ερμηνείας και αντιμετώπισης*. Θεσσαλονίκη: Προμηθεύς.

Τρίγκα-Μερτίκα, Ε. (2010). *Μαθησιακές Δυσκολίες: Γενικές και Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες*. Αθήνα: Γρηγόρη.

Verhoeven, L., & Perfetti, C. (2017). *Learning to Read across Languages and Writing Systems*. U.K.: Cambridge University Press.

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

ΙΕΠ (ΟΔΗΓΟΣ ΕΞΑΤΟΜΙΚΕΥΜΕΝΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ Μ.Δ.

http://www.e-yliko.gr/htmls/amea/amea_soft.aspx

www.prosvasimo.gr

http://www.prosvasimo.gr/Software/Mathsiakes_Duskolies/amea_math_dyskolies_a_bathmi_a.zip